

TÁJÉKOZTATÓ

az érettségire épülő, ESTI munkarendű, iskolarendszerű felnőttoktatásra vonatkozó szabályokról 2019/2020. tanév

Jogszabályi előírások

A **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény** (a továbbiakban: Nkt.) 33. pontja foglalkozik a felnőttoktatásra vonatkozó külön rendelkezésekkel.

60.§ (1) A tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához, a meglévő ismereteihez és életkorához igazodó iskolai oktatásban (a továbbiakban: felnőttoktatás) az e törvényben foglaltak szerint vehet részt.

(2) A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben

a) nyolc évfolyamos általános iskola esetén tizenhetedik,

b) gimnázium és szakképző iskola esetén huszonötödik

életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet.

(3) A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

(4) Sajátos nevelési igényű tanuló, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén, továbbá, ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudták teljesíteni, mert a tanuló tartós gyógykezelés alatt állt, a (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott életkorhoz kettő évet hozzá kell számítani.

(5) A felnőttoktatás megszervezhető

a) az e célra létesített – 7. § (1) bekezdés b)–e) és g) pontjában felsorolt – iskolákban,

b) a nappali rendszerű iskolai oktatás céljára létesített iskolának a felnőttoktatási osztályában.

(6) A felnőttoktatásban a 16-24 éves tanulók részére ifjúsági osztály, csoport szervezhető.

(7) A felnőttoktatásban az oktatás megszervezhető a nappali oktatás munkarendje, továbbá esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint. Gimnáziumban a nappali oktatás munkarendje szerint azok részére szervezhető meg az oktatás, akik nem kizárólag felnőttoktatásban vehetnek részt. Szakképző iskolában a nappali oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás azok számára szervezhető meg, akik még nem rendelkeznek szakképesítéssel. Készségfejlesztő iskolában a nappali oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás azok számára szervezhető meg, akik az e törvény 13/B. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott két gyakorlati évfolyamot nem végezték el. A nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább kilencven százalékát el kell érnie.

(8) Az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább ötven százalékát, levelező oktatás esetében legalább tíz százalékát el kell érnie. Más sajátos munkarend szerint is folyhat az oktatás, ha a tanulónak tanórai foglalkozáson egyáltalán nem kell részt vennie, továbbá, ha a tanórai foglalkozások száma nem éri el a levelező oktatásra meghatározott óraszámot. Más sajátos munkarend szerint folyik a felnőttoktatás különösen a távoktatási formában.

(9) A felnőttoktatásban

a) az iskolai oktatás a tanulók egyéni felkészülésére is épülhet,

b) ha a tanítást nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezik, a tanév rendjében meghatározott tanítási napot az egyéni felkészülés keretében tanulásra fordított – az iskola által előírt – napokkal együtt kell számítani, és nem kell alkalmazni az ötnapos tanítási hétre vonatkozó rendelkezéseket,

c) a nem kötelező tanórai foglalkozásra, az osztálybontásra és egyéni foglalkozásra, az egyéb foglalkozásra, a mindennapos testnevelésre vonatkozó rendelkezések alkalmazása nem kötelező.

A **szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény** (a továbbiakban: Szt.) XI. fejezetében további rendelkezések találhatók a felnőttoktatással kapcsolatban.

33.§ (1) Az iskolai rendszerű szakképzés a jelen alcímben foglalt eltérésekkel felnőttoktatás keretében is folyhat. A felnőttoktatás keretében folyó szakképzés a részt vevő tanuló sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodó képzési forma, amely képzési-szervezési formától függően a nappali, az esti, a levelező oktatás munkarendjében és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében folyhat.

(2) Az állami fenntartó által fenntartott szakképző intézmény – a 34/A. § (1) bekezdésében meghatározott korlátozással – ellátja a felnőttoktatás keretében folyó szakképzés feladatait.

(3) Az OKJ meghatározza azokat a szakképesítéseket, amelyek felnőttoktatás keretében az esti, a levelező oktatás munkarendjében és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében oktathatóak.

(4) A felnőttoktatás keretében folyó szakképzést a szakképzési kerettanterv alapján kell megszervezni.

(5) Az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszám legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám hatvan százaléka, a levelező oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszám legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám húsz százaléka. Az elméleti képzés jelenléti óraszám az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a nappali rendszerű képzésre meghatározott elméleti óraszám legalább tíz százaléka azzal, hogy az összes kötelező jelenléti óraszám eléri a nemzeti köznevelésről szóló törvényben az esti oktatás munkarendjére meghatározott óraszámot.

(6) A szakképzési kerettanterv alapján az iskola a pedagógiai program részét képező helyi tantervében és szakmai programjában meghatározza a felnőttoktatás keretében oktatott szakmai tantárgyak óraszámait az (5) bekezdésben meghatározottak alapján.

(7) A felnőttoktatás esti munkarendje szerint folyó képzésben – az (5) bekezdésben előírtak megtartása mellett – a szakképzési évfolyamok OKJ-ban meghatározott száma a felére csökkenthető.

34.§ (1) A felnőttoktatás keretében folyó szakképzésben tanuló szerződés köthető.

(2) Az esti, a levelező oktatás munkarendje és az oktatás egyéb sajátos munkarendje szerinti felnőttoktatás keretében folyó teljes gyakorlati képzésre is köthető együttműködési megállapodás, azon gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezettel vagy egyéb szervvel, szervezettel, amellyel az adott szakképesítés gyakorlati képzésére tanuló szerződés köthető.

(3) A (2) bekezdés szerinti együttműködési megállapodást megkötő gyakorlati képzést folytató szervezet költségeinek megtérítésére a 84. § (4) bekezdésének szabályait kell alkalmazni.

34/A.§

(4) A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben iskolai rendszerű szakképzésben – az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés kivételével – az első szakképesítését megszerezte, új tanévet a második szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben kizárólag felnőttoktatásban kezdhet.

A **2019/2020. tanév rendjéről szóló 11/2019. (VII. 3.) EMMI rendelet** a tanév megszervezésével kapcsolatban tartalmaz gyakorlati információkat.

2.§ (1) A nevelési-oktatási intézményekben a munkát a tanév, ezen belül a tanítási év keretei között kell megszervezni.

(2) Ha e rendelet másképp nem rendelkezik, a 2019/2020. tanévben a tanítási év első tanítási napja 2019. szeptember 2. (hétfő) és utolsó tanítási napja 2020. június 15. (hétfő). A tanítási napok száma – ha e rendelet másképp nem rendelkezik – száznyolcvan nap. A nappali oktatás munkarendje szerint működő szakgimnáziumban százhetvennyolc, gimnáziumban, szakközépiskolában és szakiskolában százhetvenkilenc nap a tanítási napok száma.

(3) Az iskola utolsó, befejező évfolyamán vagy befejező szakképzési évfolyamán az utolsó tanítási nap a) középfokú iskolákban – a b)–e) pontban meghatározott kivétellel – 2020. április 30.,

...

3.§ (1) Az alapfokú művészeti iskolákban és a felnőttoktatásban a tanítási év első és utolsó napját – a tanítási év első és utolsó hetének keretében – az igazgató határozza meg.

(2) A szakképesítések megszerzésére való felkészítés a szakképző iskola azon szakképzési évfolyamain, amelyeken – a szakképzésről szóló törvényben szabályozott esetekben – közismereti képzés

nem folyik, február első hetében is megkezdhető (keresztféléves oktatásszervezés). A tanítási év első és utolsó napját az iskola igazgatója állapítja meg a 2.§ (3) bekezdésének figyelembevételével úgy, hogy a tanítási napok száma a 2.§ (2) bekezdésében foglaltaknak megfeleljen.

4.§ (1) A tanítási év első féléve 2020. január 24-ig tart. Az iskolák 2020. január 31-ig értesítik a tanulókat, kiskorú tanuló esetén a szülőket az első félévben elért tanulmányi eredményekről. A 3. §-ban meghatározott esetekben az első félév utolsó napját az igazgató állapítja meg. Az értesítést ettől a naptól számított öt munkanapon belül kell megküldeni.

(2) Az első félév és a tanítási év utolsó napját követő tizenöt napon belül az iskoláknak nevelőtestületi értekezleten el kell végezniük a pedagógiai munka elemzését, értékelését, hatékonyságának vizsgálatát. A nevelőtestületi értekezletről készített jegyzőkönyvet tájékoztatás céljából meg kell küldeni a fenntartónak.

Egyéb fontos szabályok, információk

Milyen időbeosztással történhet az iskolai rendszerű szakképzés?

A nem felnőttoktatásban keretében szervezett iskolai rendszerű oktatást a szakképzési tantervben meghatározottak (óraszám, hetek száma) szerint kell megszervezni, amely **a tanórai foglalkozásokból és iskolán kívüli (rendszerint) gyakorlati oktatásból áll.** A szakgimnáziumi képzések esetén ez heti 35 órát jelent, amelyben (az utolsó szakképzési év kivételével) 36 héttel, az utolsó szakképzési évnél 31 héttel kell meghatározni az éves óraszámot. Ezekhez az éves óraszámokhoz a kötelezően előírt és teljesítendő összefüggő („nyári”) szakmai gyakorlat óraszámát is hozzá kell számolni.

A felnőttoktatásban az iskolai oktatás tanórai foglalkozásokból és a tanulók egyéni felkészülésére épül. Ha nem nappali munkarend szerint szervezik meg a tanítást, akkor a tanév rendjében meghatározott tanítási napok számát (ez a középiskolákban általában kb. 180 nap) a tanórai foglalkozások (kontaktórák) és az egyéni felkészülésre fordított napok együttese adja ki. Tehát nem ötnapos tanítási hetekkel kell számolni a nem nappali tagozatú felnőttoktatásban! **Iskolánkban az ESTI munkarend szerinti felnőttoktatás 3 napot érint: heti 2 hétköznap**

(a hétfő és a szerda) délutáni időszakát, valamint a szombati délelőttöt jelenti. A tanítási órák hétfőn és szerdán 15.15-től (vagy későbbi időpontban, az adott szakra nyilvánosságra hozott órarend szerint), szombaton 8.30-kor kezdődnek.

Melyek a szakképzés tartalmi követelményei?

A szakképző iskolában a **szakmai és vizsgakövetelmény (SZVK) és a szakképzési kerettantervek (SZKKT) alapján** a pedagógiai program részeként **szakmai programot**, az iskola-rendszeren kívüli szakképzést folytató intézményben a felnőttképzésről szóló törvényben szabályozott **képzési programot** kell kidolgozni (Szt. 7.§ (3) bekezdés). Ezek a dokumentumok nyilvánosak és mindig elérhetőek egyrészt nyomtatott formában a szakképző intézményben vagy elektronikus formában az intézmény honlapján.

A felnőttoktatás követelményei nem térnek el a nappali rendszerű iskolai oktatás követelményeitől. A felnőttoktatásban a tanuló szintén állami vizsgákra készül fel, minden tanuló a szakképzési kerettantervek követelményeihez igazított vizsgakövetelmények alapján tesz szakmai vizsgát.

A Szt. 33.§ (4) bekezdése szerint: „A felnőttoktatás keretében folyó szakképzést a szakképzési kerettanterv alapján kell megszervezni.”

Egy konkrét szakma jogszabály által meghatározott SZVK-ja és SZKKT-ja elérhető az állami szakképzési szerv honlapján: www.nive.hu. Ezt egészítik ki a szakképző intézmények a jogszabályok adta lehetőségekkel élve és hozzák nyilvánosságra.

Milyen esetben ingyenes a tanuló számára a szakképzés?

Magyarországon az első és a második, az állam által elismert szakképesítés megszerzését az állam az iskolai rendszerű szakképzés keretein belül – az Szt. és az Nkt. meghatározott feltételekkel – **ingyenesen biztosítja** a szakképző iskolai tanulók számára, az oktatás munkarendjétől függetlenül (Szt. 1.§ (1), 29.§ és 34/A.§ (4) bekezdései).

1.§ (1) Magyarországon az első és második, az állam által elismert szakképesítés megszerzését az állam az iskolai rendszerű szakképzés keretein belül – az e törvényben meghatározott feltételekkel – **ingyenesen biztosítja a szakképző iskolai tanulók számára.**

29.§ (1) Az állam által támogatott iskolai rendszerű szakképzésben – e törvény rendelkezéseinek figyelembevételével, függetlenül az oktatás munkarendjétől – **ingyenes**

a) a tanuló részére az első és második szakképesítésre történő felkészítés keretében az elméleti és a gyakorlati képzés a szakközépiskolai vagy szakiskolai képzésben az első szakképesítés esetén öt, a második szakképesítés esetén három tanéven keresztül, az érettségi végzettséggel rendelkező tanulók esetén a szakgimnáziumi képzésben szakképesítésenként három tanéven keresztül, valamint a szakképesítés-ráépülésre történő felkészítés az OKJ-ban előírt képzési időnél egy tanévvel hosszabb ideig,

...

f) a tanuló részére az iskolai rendszerű szakképzésben a harmadik szakképesítés megszerzésére irányuló komplex szakmai vizsgát megelőző valamennyi komplex szakmai vizsga és első alkalommal az ezekhez kapcsolódó javító- és pótlóvizsga.

(1b) (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően minden esetben **ingyenes az iskolai rendszerű szakképzésben való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanuló részére.**

(1c) A kormányhivatal méltányosságból, a hátrányos helyzetű tanuló – kiskorú tanuló esetén szülője, gyámja – kérelmére, valamint tartós betegség vagy egyéb, méltányolható körülmény esetén a tanuló – kiskorú tanuló esetén szülője, gyámja – kérelmére és a szakképző iskola javaslatára engedélyezheti az (1) bekezdés szerinti időtartam legfeljebb két tanévvel történő meghosszabbítását.

(2) Azon tanulótól, aki a képzésben való ingyenes részvételre jogosult, a gyakorlati képzést folytató szervezet a gyakorlati képzés megszervezéséért, végzéséért és a gyakorlati képzés feltételeinek a biztosításáért a tanulótól vagy a tanuló szülőjétől (gyámjától) nem kérhet és nem fogadhat el, a tanuló vagy a tanuló szülője (gyámja) pedig a gyakorlati képzést folytató szervezetnek nem adhat semmilyen pénzügyi, anyagi, természetbeni hozzájárulást vagy költségtérítést.

...

(6) A második szakképesítés megszerzésére irányuló felkészítés csak az első szakképesítés megszerzését követően kezdhető meg.

(7) Harmadik és további szakképesítés támogatása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítést, amelyet iskolarendszeren kívüli szakképzésben szereztek. Nem számít második vagy harmadik szakképesítésnek a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító képzésben szerezhető – a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott körbe tartozó, kapcsolódó – szakképesítés, valamint az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés birtokában, iskolai rendszerű szakképzésben szerzett érettségi végzettséghez kötött szakképesítés.

34/A.§ (4) A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben iskolai rendszerű szakképzésben – az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés kivételével – az első szakképesítését megszerezte, új tanévet a második szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben kizárólag felnőttoktatásban kezdhet.

Az első szakképesítést így minden esetben meg lehet szerezni ingyenesen a nappali oktatás munkarendje szerint (tehát felnőttoktatásban is, ha van iskola, amely megszervezi). Ez azt jelenti, hogy a tanuló még nem szerzett a magyarországi iskolarendszerben szakképesítést vagy csak iskolarendszeren kívüli „fizetős” képzést végzett. Erről a tényről a tanulónak nyilatkoznia kell!

Tehát a második szakképesítésért már csak felnőttoktatásban lehet ingyenesen tanulni – kivéve a halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanulók ese-

tén! Az Nkt. 60.§ (7) bekezdése alapján a második szakképesítés ingyenesen kizárólag esti, levelező és más sajátos munkarendben folyó iskolarendszerű felnőttoktatás keretei között szerzhető meg, így a nappali munkarend szerint nem!

60.§ (7) felnőttoktatásban az oktatás megszervezhető a nappali oktatás munkarendje, továbbá esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint. Gimnáziumban a nappali oktatás munkarendje szerint azok részére szervezhető meg az oktatás, akik nem kizárólag felnőttoktatásban vehetnek részt. Szakképző iskolában a nappali oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás azok számára szervezhető meg, akik még nem rendelkeznek szakképesítéssel. Készségfejlesztő iskolában a nappali oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás azok számára szervezhető meg, akik az e törvény 13/B. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott két gyakorlati évfolyamot nem végezték el. A nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórak számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább kilencven százalékát el kell érnie.

Az **ingyenesség** tehát az alábbi területekre terjed ki:

- a tanuló részére **az első és második szakképesítésre történő felkészítés** keretében **az elméleti és a gyakorlati képzés** a szakközépiskolai vagy szakiskolai képzésben az első szakképesítés esetén öt, a második szakképesítés esetén három tanéven keresztül, az érettségi végzettséggel rendelkező tanulók esetén a szakgimnáziumi képzésben szakképesítésenként három tanéven keresztül, valamint a szakképesítés-ráépülésre történő felkészítés az OKJ-ban előírt képzési időnél egy tanévvel hosszabb ideig,
- a tanuló részére a szakgimnáziumban **a szakmai érettségire történő felkészítés** hat tanéven keresztül,
- a tanuló részére az iskolai rendszerű szakképzésben **az első és második komplex szakmai vizsga és mindkét komplex szakmai vizsga esetén első alkalommal a javító- és pótlóvizsga.**

Minden esetben ingyenes az iskolai rendszerű szakképzésben való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű és - az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló kivételével - a sajátos nevelési igényű tanuló részére. Ingyenes az iskolai rendszerű szakképzésben való részvétel az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló részére a második szakképesítés megszerzéséig.

Összefoglalva tehát:

Az iskolarendszeren kívüli felnőttképzéssel ellentétben **a felnőttoktatás iskola rendszerű oktatás, az Nkt. szerinti köznevelési alapfeladat.**

Ingyenes (államilag támogatott) szakképzésben a következő feltételekkel lehet részt venni a 2019/2020. tanévben:

- **Nappalira** – nem felnőttoktatásra – az járhat, akinek **még nincs államilag elismert szakképesítése** és még nincs 25 éves.
- **Nappali rendszerű felnőttoktatásra** az járhat, akinek **még nincs államilag elismert szakképesítése** és elmúlt 16 éves (azaz már nem tanköteles). Fontos leszögezni, hogy itt nincs felső korhatár!
- **Esti vagy levelező munkarend szerinti felnőttoktatásra** az járhat, akinek **nincs, vagy csak egy államilag elismert szakképesítése van** (a ráépülés, a diploma nem számít második szakképesítésnek) és elmúlt 16 éves. Levelező és sajátos munkarendben csak azok a szakképesítések indíthatók, ahol ezt az OKJ lehetővé teszi.
- **A végzettségekről / bizonyítványokról nyilatkoztatni kell a tanulót a beiratkozáskor.**

Melyek a második szakképesítés ingyenes megszerzésének kritériumai?

Az a tanuló, aki legfeljebb egy szakképesítést iskolarendszerű képzésben szerzett, a felnőttoktatás esti, levelező vagy más sajátos munkarendje szerinti képzésben ingyenesen vehet részt.

Hogyan lehet eldönteni, hogy ha valakinek van szakképesítése, akkor kell-e fizetnie?

Nem számítanak iskolai rendszerű szakképesítésnek a következők:

- 1997 után kiállított szakközépiskolai érettségi (azzal nem adtak együtt szakképesítést is);
- gimnáziumi érettségi, mert az nem szakképesítés;
- a főiskolai vagy egyetemi diploma sem (ezt szakképzettségnek hívják);
- 1998 után szakiskolában a 10., szakközépiskolában a 12. évfolyam (érettségi) megszerzése, mert ebben az iskolatípusban nem tanítottak szakmai tárgyakat.

Szakképesítésnek számít, de nem iskolai rendszerűnek az olyan államilag elismert vagy államilag el nem ismert szakképesítés (akár OKJ-s, akár nem), amelyet nem iskolarendszerben, hanem tanfolyamon szereztek.

„Harmadik és további szakképesítés támogatása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítést, amelyet iskolarendszeren kívüli szakképzésben szereztek. Nem számít második vagy harmadik szakképesítésnek a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító képzésben szerezhető - a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott körbe tartozó, kapcsolódó - szakképesítés, valamint az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés birtokában, iskolai rendszerű szakképzésben szerzett érettségi végzettséghez kötött szakképesítés.” (Szt. 29.§ (7) bekezdése)

Honnan lehet tudni, hogy egy képzés tanfolyami vagy iskolai rendszerű volt-e?

- ha fizetni kellett érte, akkor tanfolyam volt;
- ha diákigazolványt lehetett igényelni, akkor biztosan iskolarendszerű volt;
- ha nem kellett fizetni érte, attól még lehetett tanfolyam, ugyanis fizethette a munkáltató vagy akár a munkaügyi központ: egyik sem kizáró;
- ha nem tudja eldönteni, meg kell néznie a bizonyítványát: ha a kurzust szervező (nem a vizsgáztató hely) iskolai, közoktatási intézmény, akkor valószínűleg iskolarendszerű, ha Bt. vagy más cég, akkor nem iskolarendszerben szerezte a bizonyítványt;
- ha felnőttképzési szerződést kötött, akkor nem iskolai rendszerű volt a képzés.

Biztosan iskolarendszerű szakképesítésnek minősülő bizonyítványok (kizáró okok az ingyenes képzési lehetőségéből, ha kettő ilyen is van):

- bizonyítvánnyal igazolt 1998 előtt befejezett három éves szakmunkásképző;
- 1998 előtt kiállított szakközépiskolai érettségi bizonyítvány, mivel azzal együtt adtak egy szakképesítést is;
- 1998 után szakiskolában (11. osztálytól kezdve) vagy szakközépiskolában (13. osztálytól kezdve) végzett és bizonyítvánnyal igazolt szakképesítés.

Milyen esetekben nem kell fizetnie a tanulónak a szakképzésben?

Az **első szakképesítés** megszerzése tandíjmentes.

A második szakképesítés tandíjmentes, ha a felnőttoktatás esti, levelező vagy más sajátos munkarendben zajlik és a tanulóra fennállnak az ingyenességre vonatkozó feltételek. (Ha a tanulónak vannak olyan OKJ szerinti végzettségei, amelyeket „fizetős” tanfolyami, iskolarendszeren kívüli formában szerzett, akkor azokat figyelmen kívül kell hagyni.) **Ha tandíjat kell fizetni, akkor annak összege a mindenkori normatíva összegével egyezik meg.**

Milyen feltételek teljesülése esetén lehet beiratkozni szakképzésre?

Az Nkt. és az Szt. mellett az egyes szakmák szakmai és vizsgakövetelményének (SZVK) **2. pontja** (Egyéb adatok) **tartalmazza a képzés megkezdésének feltételeit** (az iskolai előképzettséget és a bementi kompetenciákat), illetve a szakmai előképzettségre, az előírt gyakorlatra, az egészségügyi alkalmassági követelményekre és a pályalkalmassági követelményekre vonatkozó előírásokat.

Az iskolánk által meghirdetett képzések mindegyike estén az érettségi végzettség az előírt iskolai előképzettség. (A Vállalkozási mérlegképes könyvelő esetén szakmai előkép-

zetséget is előír az SZVK bemeneti feltételként!) Ez azt jelenti, hogy már beiratkozáskor be kell mutatni az eredeti érettségi bizonyítványt, de az Szt. 22.§-a megfogalmaz a szakgimnáziumban folyó szakképzéssel kapcsolatban különös szabályokat is:

22.§ (1) A szakképesítésre történő felkészítéskor a tanuló előzetes szakirányú szakmai képzése és szakirányú szakképzése a szakgimnázium pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint a tanulmányokba beszámítható, amelynek mértékéről és tartalmáról a kevertantervben meghatározottak figyelembevételével az iskola igazgatója határoz.

(2) A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe bekapcsolódhat a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével, azzal, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szak-képzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha az érettségi végzettség megszerzésére az e bekezdésben meghatározott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg.

(3) Kizárólag szakképzési évfolyamokon folyhat nevelés-oktatás a szakgimnáziumban, ha a szakgimnázium olyan tanulót készít fel a komplex szakmai vizsgára, aki – figyelembe véve a (2) bekezdésben foglaltakat – teljesítette a szakképzési évfolyamra történő belépés követelményeit.

Melyek a legfontosabb időpontok a 2019/2020. tanévben az esti felnőttoktatásban?

Iskolánk helyi tanterve és munkaterve az alábbiak szerint rendelkezik:

- **tervezett képzési napok száma**
 - 2 éves képzések 1. éve (1/13. évfolyam): 107 tanítási nap és 35 tanítási hét
 - 2 éves képzések 2. éve (2/14. évfolyam), 1 éves Vállalkozási mérlegképes könyvelő oktatás (1/15. évfolyam): 91 tanítási nap és 30 tanítási hét
- **tervezett éves óraszámok**
 - **pénzügyi-számviteli ügyintéző**
 - 1/13. évfolyam: 522 elméleti és 238 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 760 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 764 óra)
 - 2/14. évfolyam: 468 elméleti és 196 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 654 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 658 óra)
 - **vállalkozási és bérügyintéző**
 - 1/13. évfolyam: 522 elméleti és 238 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 760 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 764 óra)
 - 2/14. évfolyam: 468 elméleti és 196 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 654 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 658 óra)
 - **irodai titkár**
 - 1/13. évfolyam: 340 elméleti és 415 gyakorlati óra (össz. szakmai óra: 755 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 759 óra) + 96 óra összefüggő nyári gyakorlat (külső cégnél teljesítendő 2020. június 16. és augusztus 31. között)
 - 2/14. évfolyam: 262 elméleti és 392 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 654 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 658 óra)
 - **szoftverfejlesztő**
 - 1/13. évfolyam: 304 elméleti és 456 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 760 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 764 óra)
 - 2/14. évfolyam: 262 elméleti és 392 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 654 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 658 óra)
 - **gazdasági informatikus**
 - 1/13. évfolyam: 304 elméleti és 456 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 760 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 764 óra)
 - 2/14. évfolyam: 262 elméleti és 392 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 654 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 658 óra)
 - **vállalkozási mérlegképes könyvelő (1 éves képzés):** 390 elméleti és 260 gyakorlati óra (összes szakmai óra: 650 óra) + 4 osztályfőnöki óra (éves összes: 654 óra)

- a konzultációk és vizsgák időpontját a munkaterv és az időbeosztási tábla tartalmazza (ezeket az időpontokat az iskola honlapján és az ELVP-n is közzétesszük):
 - az esti tagozaton az iskolai oktatás heti 3 napon, két hétköznap délutánján (hétfőnként és szerdánként) 15.15-kor, szombatonként 8.30-kor kezdődik
 - csengetési rend:

HÉTFŐ, SZERDA			
óra száma	kezdés		befejezés
	időpontja		
1.	14:30	-	15:10
2.	15:15	-	15:55
3.	16:00	-	16:40
4.	16:45	-	17:25
5.	17:30	-	18:10
6.	18:15	-	18:55
7.	19:00	-	19:40
8.	19:45	-	20:25

SZOMBAT			
óra száma	kezdés		befejezés
	időpontja		
1.	8:30	-	9:10
2.	9:15	-	9:55
3.	10:00	-	10:40
4.	10:45	-	11:25
5.	11:30	-	12:10
6.	12:15	-	12:55
7.	13:00	-	13:40
8.	13:45	-	14:25

- 1. tanítási nap:
 - 2/14. évfolyam és 1/15. évfolyam: 2019. szeptember 4. (szerda)
 - 1/13. évfolyamon: 2019. szeptember 3. (kedd) - beiratkozás
- az egyes szakmai képzések időbeli ütemezését, a tanítási szüneteket, a félévi és év végi vizsgák időpontjait a tanulóknak átadott ütemterv tartalmazza, amely a honlapon elérhető (www.vasvari.hu/node/960)
- utolsó tanítási nap a végzős évfolyamokon: 2020. április 25. (szombat)
- utolsó tanítási nap az 1/13. évfolyamon: 2020. június 6. (szombat)
- az esti tagozat tanulóit félévkor és év végén minden tantárgyból értékelnie kell az iskolának, amelyre a kiadottak szerint a tantárgyi sajátosságok figyelembe vétele mellett kerül sor (évközi dolgozatokkal, félévi és év végi beszámoltató vizsgával, beadandó feladat vagy házi dolgozattal):
 - félévi vizsgaidőszak: 2020. január 20-22.
 - év végi vizsgaidőszak: végzősöknek: 2020. április 27. és 29. között, nem végzősök számára: 2020. június 8. és 10. között
- a tagintézmény igazgatója indokolt esetben (pl. betegség) engedélyezheti a félévi vizsgák elhalasztását, azoknak az év végi vizsgákkal együtt való letételét;
- a félévi és az év végi vizsgák értékelése az adott szakképesítésre vonatkozó ágazati kerettantervekben, illetve a szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározottak szerint történik;
- az elméleti szakmai tantárgyak óráinak látogatása alól az iskola igazgatója a tanuló írásbeli kérelme alapján felmentést adhat, de a gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező (felmentés esetén év végén osztályozó vizsgát kell tenni).

Milyen szabályok vonatkoznak az iskolai rendszerű felnőttoktatásban a hiányzásokra?

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51.§ tartalmazza a tanuló mulasztásával kapcsolatos szabályokat:

51.§ (1) A beteg gyermek, tanuló az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési-oktatási intézményt. Ha a pedagógus megítélése szerint a gyermek, a tanuló beteg, gondoskodik a többi gyermektől, tanulótól való elkülönítéséről, és kiskorú gyermek, tanuló esetén a lehető legrövidebb időn belül értesíti a gyermek, a tanuló szüleit. Az orvosi igazolásnak tartalmaznia kell a betegség miatt bekövetkezett távollét pontos időtartamát is. Ha a kollégiumban lakó tanuló hazautaztatása nem oldható meg, az egészséges tanulóktól el kell különíteni.

(2) Ha a gyermek az óvodai foglalkozásról, a tanuló a tanítási óráról és egyéb foglalkozásról, valamint a kollégiumi foglalkozásról távol marad, mulasztását igazolnia kell. A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha

a) a gyermek, a tanuló – gyermek, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére – a házirendben meghatározottak szerint engedélyt kapott a távolmaradásra,

b) a gyermek, a tanuló beteg volt, és azt a házirendben meghatározottak szerint igazolja,

c) a gyermek, a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni,

... igazolással igazolja.

(3) Ha a gyermek, a tanuló távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan. ...

...

(7) Ha a tanulónak – az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével – egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

...

b) az Nkt. 5. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát,

...

f) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

(8) A nevelőtestület a (7) bekezdésben foglaltak alapján az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a (3) bekezdésben meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

(9) A szakképzés keretei között folyó gyakorlati képzésről való hiányzás további következményeit a szakképzésről szóló törvény határozza meg.

(10) Ha a tanuló a tanórai foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, a késést igazolnia kell a házirendben foglalt szabályok szerint. A késések idejét össze kell adni. Amennyiben ez az idő eléri a tanórai foglalkozás időtartamát, a késés egy igazolt vagy igazolatlan órának minősül. Az elkéső tanuló nem zárható ki a tanóráról, foglalkozásról.

Az Szt. 25-27.§-a, illetve a 39-41.§-a fogalmazza meg a szakmai elméleti és gyakorlati képzéssel, illetve a mulasztással kapcsolatos előírásokat.

25.§ (1) A szakképző iskolában az iskolai rendszerű szakképzésben folyó szakmai elméleti és gyakorlati képzést a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján és e törvénynek a szakmai elméleti és gyakorlati képzésre vonatkozó rendelkezései szerint kell megszervezni. A nemzeti köznevelésről szóló törvénynek az osztály- és csoportlétszámokat meghatározó mellékletében a szakgimnáziumi, szakközépiskolai gyakorlati képzésre megállapított minimális csoportlétszám-feltételeket a tanulószerveződés alapján és az együttműködési megállapodás alapján, iskolai tanműhelyen kívül folyó gyakorlati képzésben részt vevő tanuló esetében nem kell alkalmazni, azzal, hogy a maximális csoportlétszám legfeljebb négy fővel lehet magasabb.

(2) Az iskolai rendszerű szakképzés felvétellel, átvétellel vagy a szakképzési évfolyamra történő továbbhaladással kezdődik.

(3) Az iskolai rendszerű szakképzés az OKJ-ban meghatározott szakképesítés tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter által meghatározott szakmai és vizsgakövetelmény és a szakképzési keret-terv alapján szakmai elméleti és gyakorlati képzés keretében történik.

(4) Az iskolai rendszerű szakképzésben a szakmai elméleti képzés szakképző iskolában folyik.

(5) A szakképző iskolában a tanuló részsakképesítésre nem iskolázható be, kivéve, ha a felkészítés a Szakképzési Hídprogram keretében, valamint a szakiskolában részsakképesítés megszerzésére irányul.

(6) Az állami felnőttképzési intézmény a szakképző iskola fenntartójával kötött megállapodás alapján részt vehet az iskolai rendszerű gyakorlati képzésben is.

...

26.§ (2) Az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésből áll.

(3) Az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés – az összefüggő szakmai gyakorlat és az összefüggő szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – csak a tanév szorgalmi időszakában szervezhető meg. Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt – a szakmai gyakorlat igazolatlan mulasztásának pótlása kivételével – gyakorlati képzés nem szervezhető.

(4) A gyakorlati képzést lehetőleg a szakmai elméleti képzéssel egy héten belüli váltakozással kell megszervezni. Ettől a gyakorlati képzést folytató szervezet és a szakképző iskola közötti megállapodással lehet eltérni.

(5) A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámom és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámom felül – a szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.

(6) Az iskolai rendszerű szakképzésben az összefüggő szakmai gyakorlat a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott gyakorlat része.

(6a) A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az összefüggő szakmai gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette.

...

27.§ (1) A szakképző iskolában és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképesítésre előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe a szakképző iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint be kell számítani. Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt. A szakképző iskola vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatóság eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

(2) A szakmai gyakorlati képzés idejébe a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban (vállalkozói jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) eltöltött szakirányú gyakorlati idő – a szakképző iskola vezetőjének egyedi döntése alapján az (1) bekezdésben meghatározottak szerint – beszámítható.

(4) Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak.

(5) A tanuló gyakorlati képzése minden olyan szakképző iskola vagy gyakorlati képzést folytató szervezet által fenntartott és működtetett gyakorlati képzőhelyen megszervezhető és folytatható, ahol a gyakorlati követelményekre való felkészítés jogszabályban előírt feltételei biztosítottak.

39.§ (1) A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező.

(2) A tanuló köteles mulasztását igazolni a tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola házirendjében meghatározottak szerint. ...

(3) Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. ...

(4) Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette (magasabb évfolyamra nem léphet). Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.

(5) Ha a tanuló mulasztása a (3) bekezdésben meghatározott mértéket eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól. Az évfolyam megismétlése alóli mentesítés kérdésében a szakképző iskola nevelőtestülete a szakképző iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározot-

tak szerint dönt, gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzés esetén a gyakorlati képzést folytató szervezet javaslatára.

(6) Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása az összefüggő szakmai gyakorlatról meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, de

a) igazolatlan mulasztása nincs, vagy

b) az igazolatlan mulasztása nem haladja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát és az igazolatlan mulasztását pótolta,

és a következő tanév megkezdéséig pótolja az előírt gyakorlati követelményeket, a tanuló magasabb évfolyamra léphet, amennyiben a gyakorlati képzés szervezője ezt igazolja. A magasabb évfolyamra lépés kérdésében a gyak-i képzés szervezőjének javaslatára a szakképző iskola nevelőtestülete dönt.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 143.§-a további rendelkezéseket tartalmaz, amelyekben a felnőttoktatásra vonatkozó eltérő rendelkezések találhatók:

143.§ (1) A felnőttoktatásban a 26–36. és a 39–45. §-ok rendelkezéseit nem kell alkalmazni, a felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény azonban a felvételt a pedagógiai programjában meghatározott felvételi követelményekhez kötheti.

(2) A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény vezetője – az (1) bekezdésben meghatározottakkal összhangban – a jelentkezőt kérelmére felveszi az intézménybe.

(3) A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény a képzés indítását legalább harminc nappal megelőzően a képzés indításának tényét a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

(4) A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézménybe történő beiratkozáshoz be kell mutatni a jelentkező nevére kiállított személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, valamint a jelentkező által elvégzett iskolai évfolyamokról kiállított bizonyítványt.

(5) A felnőttoktatásban a tanuló nappali, valamint esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint megszervezett oktatásban, az iskola helyi tantervében meghatározottak szerint vesz részt a kötelező tanórai foglalkozásokon.

(6) A felnőttoktatásban résztvevő tanuló esetében az e rendeletben foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a tanuló tudását – ha az iskola helyi tanterve eltérően nem rendelkezik – a tanítási év végén vizsgán kell értékelni,

b) az elméleti tanítási órákat délelőtt vagy délután, vagy ha nem áll rendelkezésre megfelelő számú tanterem, délelőtti és délutáni váltásban kell szervezni, e beosztások azonban a helyi sajátosságok alapján módosíthatók,

c) a tanulmányok alatti vizsga reggel nyolc óra előtt is elkezdhető és tizenkilenc óra után is tarthat.

(7) Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanulói jogviszonya.

(8) Az iskolának a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatnia kell a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire.

(9) Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.

(10) Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható. Az osztályozó vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgát legalább tíz nappal megelőzően értesíteni kell a vizsgát szervező intézmény feladatellátási helye szerint illetékes kormányhivatal. A kormányhivatal megbízottja megfigyelőként részt vehet a vizsgán.

Összefoglalva tehát:

- a felnőttoktatásban a tanuló nappali, valamint esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint megszervezett oktatásban, az iskola helyi tantervében meghatározottak szerint vesz részt a kötelező tanórai foglalkozásokon;

- **a tanuló tudását** – ha az iskola helyi tanterve eltérően nem rendelkezik – **a tanítási év végén osztályozó vizsgán kell értékelni;**
- **az elméleti tanítási órákat délelőtt vagy délután**, vagy ha nem áll rendelkezésre megfelelő számú tanterem, délelőtti és délutáni váltásban **kell szervezni**, e beosztások azonban a helyi sajátosságok alapján módosíthatók;
- **a tanulmányok alatti vizsga reggel 8 óra előtt is elkezdhető és 18 óra után is tarthat;**
- **az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét**, távolmaradását, annak indokát, a távolmaradás igazolását;
- **ha a tanuló nem igazolja távolmaradását, a mulasztás igazolatlan;**
- az iskola **félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat**, és ennek alapján megállapítja, hogy **melyik tanulónak szűnik meg a tanulói jogviszonya;**
- az iskolának **a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatnia kell** a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy **az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola** és a tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire;
- **megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul;**
- **ha a tanulónak a gyakorlati képzésről való (igazolt és igazolatlan) mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési óraszám 20%-át, akkor a tanulmányokat csak az évfolyam megismétlésével lehet folytatni** (kivétel: ha nincs igazolatlanja, akkor pótolhatja a gyakorlati követelményeket és mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól);
- ha a tanuló a tanórai foglalkozások **több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán** köteles számot adni tudásáról, amely alól felmentés nem adható – az osztályozó vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgát legalább tíz nappal megelőzően értesíteni kell a vizsgát szervező intézmény feladatellátási helye szerint illetékes kormányhivatalt (a kormányhivatal megbízottja megfigyelőként részt vehet a vizsgán).

Hogyan zárul a képzés? Milyen vizsgát tesznek a szakképzésben résztvevők?

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével (Szt. 10.§ (3) bekezdés). **A szakmai vizsgát akkor kezdheti meg a tanuló, az utolsó szakképzési évet is sikeresen teljesítette.**

A szakmai képzés szakmai vizsgával zárul: ez a komplex vizsga állami vizsga, amely Magyarország területén szervezhető. A komplex szakmai vizsgát vizsgabizottság előtt kell letenni. A komplex szakmai vizsga vizsgabizottsága Magyarország címerét tartalmazó körbélyegzőt használ. (Szt. 9.§ (6) bekezdés)

Az OKJ-ban meghatározott szakképesítés megszerzésére irányuló komplex szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző iskola szakképzési évfolyamain és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben folyik. A komplex szakmai vizsga a szakmai elméleti és gyakorlati képzés során átadott és megtanult, a szakmai és vizsgakövetelményben előírt szakmai követelményeknek a szakképzési kerettanterv szerinti elsajátítását egységes eljárás keretében méri. **A komplex szakmai vizsgát a szakmai és vizsgakövetelmény alapján és a szakmai vizsgaszabályzat rendelkezései szerint kell megtartani.** (Szt. 9.§ (1)-(3) bekezdések)

A komplex szakmai vizsgát szakmai vizsgabizottság előtt kell letenni. (Szt. 14.§ (1) bekezdés) A szakmai vizsgabizottság **független szakmai testület**, amely négy tagból áll. A szakmai vizsgabizottság munkájában az elnök mellett három tag vesz részt, akik közül leg-

alább egy tag szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezik, egy tag pedig a képzést folytató intézmény által – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – javasolt, a képzésben részt vett oktató. A szakmai vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter az állami szakképzési és felnőttképzési szerv útján bízta meg. Azokban a szakképesítésekben, amelyekben a gazdasági kamara a szakképesítésért felelős miniszterrel kötött megállapodás alapján kidolgozza és gondozza a szakmai és vizsgakövetelményt, az állami szakképzési és felnőttképzési szerv a vizsgaelnököt a gazdasági kamara javaslatára alapján bízta meg. (Szt. 14.§ (2) bekezdés)

A szakmai vizsgabizottság munkájában csak olyan személy vehet részt, aki a szakmai elméleti tantárgyak oktatásához vagy a gyakorlati képzés ellátásához jogszabályban előírt szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkezik. Vizsgaelnöki megbízást csak az állami szakképzési és felnőttképzési szerv által vezetett országos szakképzési névjegyek részét képező vizsgaelnöki névjegyzéken szereplő vizsgaelnök kaphat. A szakmai vizsgabizottsági tagságra vonatkozó megbízás az országos szakképzési névjegyzék részét képező vizsgabizottsági névjegyzéken szereplő személynek adható. A szakmai vizsgabizottság munkáját szakértők segíthetik. (Szt. 14.§ (3)-(6) bekezdések)

Szakképesítést igazoló bizonyítványt az kaphat, aki a komplex szakmai vizsgán teljesítette a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott valamennyi követelményt. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei alól – az SNI-s tanulók kivételével, valamint a vizsgaszabályzatban foglalt kivételekkel – felmentés nem adható. (Szt. 9.§ (4), (5) bek.)

A szakmai vizsgabizottság döntése, intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen a vizsgázó jogszabálysértésre hivatkozva – a közléstől, ennek hiányában a tudomásra jutástól számított öt napon belül – törvényességi kérelmet nyújthat be. A törvényességi kérelmet a szakmai vizsga helyszíne szerint illetékes kormányhivatalhoz kell címezni, de a szakmai vizsgát szervező intézményhez kell benyújtani. A szakmai vizsgát szervező intézmény a törvényességi kérelmet a törvényességi kérelemmel kapcsolatos véleményével és a szakmai vizsgabizottság állásfoglalásával együtt három napon belül továbbítja a komplex szakmai vizsga helyszíne szerint illetékes kormányhivatalhoz. (Szt. 14.§ (7)-(8) bekezdések)

A törvényességi kérelmet a kormányhivatal a beérkezést követő naptól számított öt napon belül bírálja el. A törvényességi kérelemmel és a kérelem tárgyában hozott határozat bírósági felülvizsgálatával kapcsolatban a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni. A benyújtásra meghatározott határidő elmulasztása jogvesztő, igazolásnak helye nincs. (Szt. 14.§ (9) bekezdés)

Milyen jogosultságok illetik meg az iskolarendszerű felnőttoktatás résztvevőit?

Diákigazolvány

Magyarországi székhelyű köznevelési intézményben tanuló diáknak az oktatás munkarendje szerinti diákigazolvány a NEK rendszerén keresztül, az intézményben igényelhető.

Az oktatási igazolványokról szóló 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 11.§ (1) bekezdése alapján „A jogosultnak azonos fajtájú oktatási igazolványból egyidejűleg csak egy érvényes oktatási igazolványa lehet.”, illetve a 14.§ (1) bekezdése szerint: „A diákigazolvány típusai: nappali, esti, levelező, távoktatásos és más sajátos diákigazolvány.”

Tekintettel arra, hogy a második szakképesítés csak a felnőttoktatás esti, levelező, vagy más sajátos munkarendjében szerezhető meg, így a diákigazolvány típusa ennek megfelelő lehet.

A diákigazolvánnyal igénybe vehető kedvezményekről egyszerűen tájékozódhat a diakigazolvany.hu/igenyles/kozneveles oldalon közzétett információkból:

- az utazási kedvezményeket a 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet,
- a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményeket a 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet,

- a könyvtárhasználóknak nyújtandó kedvezményeket a 6/2001. (I.17.) Korm. rendelet szabályozza.

A diákigazolvány igénylésének menetét az alábbi ábra tartalmazza:

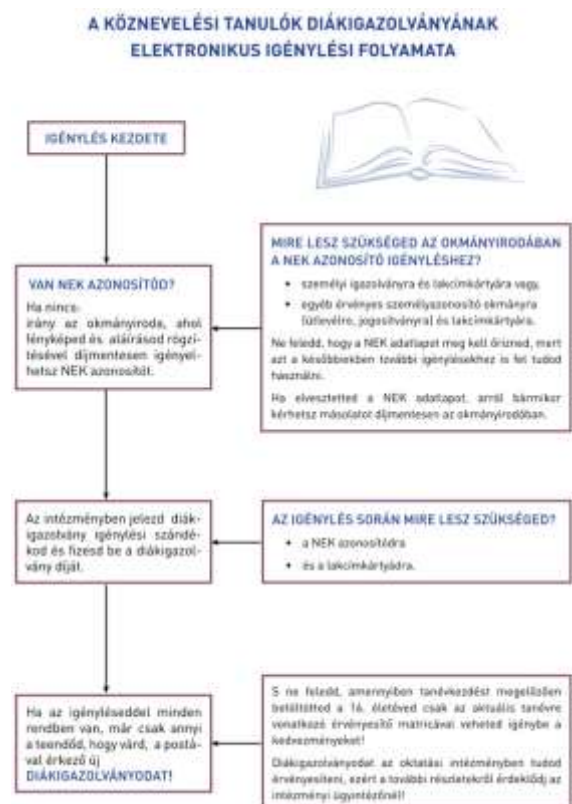
(forrás: diakigazolvany.hu/igenyles/kozneveles/igenyles/elektronikus_igenyles_folyamata)

A közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet értelmében igénybe vehető utazási kedvezmények (a DAKK tájékoztató levele alapján):

- az országos/regionális és elővárosi autóbusz közlekedésben
 - nappali, esti tagozatos tanulók és felsőoktatásban nappali vagy esti képzés munkarendje szerint tanulmányokat folytató hallgatók:
 - bármely viszonylatban 50%-os menetjegykedvezményt vehetnek igénybe érvényes közoktatási vagy felsőoktatási diákigazolvány, illetve annak hiányában az oktatási intézmény által kiállított „Igazolás” felmutatásával,
 - a lakóhely (tartózkodási hely) és az oktatás helye viszonylatában 90%-os kedvezményű helyközi tanuló bérletet válthatnak;
 - a levelező tanrendben résztvevő tanulók, hallgatók a lakóhely és az oktatási intézmény között vehetik igénybe az 50%-os menetjegykedvezményt;
- a helyi közösségi közlekedésben: azon tanulók és hallgatók, akik alap-, közép-, illetve felsőfokú oktatási intézmény nappali vagy esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatásában vesznek részt, bármely település helyi vonalán tanulóberlet válására jogosultak.

A kedvezmények igénybevételéhez, ill. a bérlet használatához szükséges dokumentumok:

- érvényes diákigazolvány vagy a diákigazolvány helyett kiadott „Igazolás” (ha a kedvezményt igénybe vevő rendelkezik személyazonosságának igazolására alkalmas hatósági igazolvánnyal, az „Igazolás” csak annak együttes felmutatásával érvényes),
- (országos/regionális és elővárosi (helyközi) közlekedésben:) a közlekedési társaság részéről kiadásra és érvényesítésre kerülő „Igazolás diákok kedvezményes utazásának viszonylatairól” nyomtatvány, amely rögzíti az utazási viszonylatot és a hozzá tartozó díjszabási km-öveget,
- (helyi viszonylatú közlekedésben:) a bérletpénztárakban kiváltható fényképes igazolvánnyal („Tanuló igazolvány”).

A diákigazolványok érvényességére vonatkozó szabályok

Az Nkt. alapján a tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a 16. életévét betölti. Sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanévnek a végéig, amelyben a 23. életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója dönt.

Általános szabály, hogy a tanköteles tanulók diákigazolványa érvényesítő matrica nélkül is érvényes azon tanévet követő október 31. napjáig, amely tanévben a tanuló a tanköteles kor felső határát betölti.

A 2003. szeptember 1. előtt született tanulók diákigazolványa 2019. október 31. után kizárólag érvényesítő matricával érvényes!

Az iskolát váltó diákok, valamint az új diákigazolványt igénylők esetében az oktatási intézmény a tanulói/hallgatói jogviszony igazolására, gyakorlati képzés helyének megadására papír alapú igazolást állít ki, amely a kiadástól számított legfeljebb 60 napig érvényes. (Ha a kedvezményt igénybe vevő rendelkezik személyazonosságának igazolására alkalmas hatósági igazolvánnyal, az „Igazolás” csak annak együttes felmutatásával érvényes.)

Az oktatási intézmény által a 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően kiállított „Igazolás” az egyetlen nyomtatvány, amely teljeskörűen pótolja (pl. elvesztés), helyettesíti (pl. a diákigazolvány elkészültéig), illetve kiegészíti (pl. gyakorlati képzés helyének igazolása) az érvényes diákigazolványt. Ennek megfelelően az iskolákban tanulmányaikat most kezdő tanulók/hallgatók esetében (a tanév kezdésekor) ez az iskola által kiadott igazolás fogja helyettesíteni a diákigazolványt annak elkészültéig. (Egyéb dokumentumok, iskolalátogatási igazolások, illetve a diákigazolványt igénylő lapok másolatai az utazási kedvezmény igénybevételére nem használhatók!) **A diákigazolvány elkészültekor ezt az igazolást az iskolának vissza kell vonnia.**

Kollégiumi ellátás biztosítása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 33.§ (3) bekezdése értelmében a tanulónak a kollégiumi tagsági jogviszony térítésmentes, ha

- a tanuló nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban vesz részt, mindaddig, amíg számára az iskolai oktatás - jogszabály rendelkezése alapján - ingyenes, vagy
- a tanuló nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás keretében vesz részt iskolai oktatásban, tizenkilenc éven aluli és az iskolai szolgáltatást - jogszabály rendelkezése alapján - ingyenesen veszi igénybe.

A 36.§ (1a) bekezdése szerint a kollégiumi szolgáltatás igénybevételéért a tanuló tandíjat fizet, ha

- az iskolai alapszolgáltatást tandíj fizetése mellett veszi igénybe, vagy
- a tanuló nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás keretében vesz részt iskolai oktatásban és tizenkilenc éven felüli.

Tehát a felnőttoktatás esti levelező és más munkarend szerinti képzésben ingyenesen tanuló abban az esetben kaphat ingyenes kollégiumi ellátást, ha még nem töltötte be a 19. életévét.

Árvaellátással összefüggő jogosultságok

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 55.§ (1) bekezdése alapján az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az e törvény 54.§-ában említett személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban v. felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

Tehát a második szakképesítés megszerzésére irányuló ingyenesen folytatott képzés ideje alatt árvaellátásra nem jogosult a tanuló!

Családi pótlék (iskoláztatási támogatás)

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 8.§ (3) bekezdése alapján saját jogán jogosult iskoláztatási támogatásra az a közoktatási intézményben a tankötelezettsége megszűnését követően tanulmányokat folytató személy,

- akinek mindkét szülője elhunyt,
- akinek a vele egy háztartásban élő hajadon, nőtlen, elvált vagy házastársától különélő szülője elhunyt,
- aki kikerült az átmeneti vagy tartós nevelésből,
- akinek a gyámsága nagykorúvá válása miatt szűnt meg,
- aki a 7.§ (1) bekezdésének a) pontja szerinti személlyel nem él egy háztartásban,
- annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a huszadik - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti.